

Sygn. akt IC 116/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant: stażysta Małgorzata Działo

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2018 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z **powództwa A. S.**

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę 7 120,00 zł

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 kwietnia 2017 roku;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 1 800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów procesu;

IV. nakazuje uiścić powodowi na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 1 155,42 zł (jeden tysiąc sto pięćdziesiąt pięć zł 42/100) tytułem brakujących kosztów sądowych.

(...)

UZASADNIENIE

Powód A. S. wniósł o zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 7 000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25.05.2016 r. i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1 800 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a także kosztów przejazdu pełnomocnika na rozprawę w wysokości 151,11 zł podnosząc w uzasadnieniu pozwu, że w wyniku kolizji, za którą odpowiedzialność ponosi ubezpieczyciel doznał urazów ciała, a wypłacone zadośćuczynienie w odniesieniu do uszczerbku na zdrowiu jest niewystarczające.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych podnosząc, że wypłaciła powodowi zadośćuczynienie w kwocie 6 500 zł, którego wysokość uwzględnia wszystkie okoliczności, a zatem wypełniony został przez pozwaną ciężący na niej obowiązek odszkodowawczy, a dalsze roszczenia są bezpodstawne.

Powód pismem z dnia 19 marca 2017 r. podtrzymał swoje stanowisko i rozszerzył powództwo wnosząc o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 120 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od

daty rozszerzenia powództwa. Powód wskazał, że strona pozwana lekceważyła doznane przez niego urazy, ponieważ nie miały one charakteru powierzchownego, a ich konsekwencje trwają do dziś.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 kwietnia 2015r. w K. kierujący samochodem S. (...) zjechał na prawe pobocze, w wyniku czego stracił panowanie nad pojazdem i po wyjechaniu z pobocza zjechał na lewą stronę jezdni i zderzył się z jadącym z przeciwnego kierunku ruchu samochodem marki V. (...) kierowanym przez powoda A. S.. Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej Towarzystwie (...) S.A. w W..

Okoliczności bezsporne

Powód został przewieziony przez pogotowie ratunkowe do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (...) (...) Szpitala (...) z (...) we W., gdzie po badaniu stwierdzono urazu kręgosłupa szyjnego. Powoda zaopatrzone kołnierzem S. na okres 7 - 10 dni i zalecono doraźnie paracetamol oraz kontrolę w poradni ortopedycznej.

Dowód:

karta informacyjna leczenia szpitalnego - k.9

skierowanie do poradni specjalistycznej - k.10

Powód odbył wizyty u chirurga, pierwszą 4 maja 2015 r. W czasie kolejnej wizyty chirurg stwierdził ograniczenie pełnego odwodzenia i unoszenia barku, dolegliwości bólowe odcinka szyjnego, drętwienie dłoni prawej. Powodowi zalecono kontrolę u ortopedy, w czasie której stwierdzono brak bolesności uciskowej odcinka szyjnego, częściowo wzmożone napięcie mięśni szyi, palpacyjne bóle okolicy barkowej na przebiegu obojczyka. Wykonane badanie rtg nie wykazało zmian urazowych. Powód odbył też wizytę u neurologa, który rozpoznał pourazowy zespół bólowy kręgosłupa szyjnego, radikulopatię szyjną, zalecono fizykoterapię. W dniu 4 sierpnia 2015 r. w poradni ortopedycznej uznano leczenie za zakończone. W dniu 5 listopada 2015 r. powód zgłosił się do drugiego neurologa, który stwierdził bolesność uciskową w okolicy karku, wzmożone napięcie mięśni karkowych, zwłaszcza po lewej stronie z ograniczeniem zwrotu głowy w lewo o 5 stopni. Powód poddał się zabiegom rehabilitacyjnym w lutym 2016 r. Kolejne badanie rtg w wykonane 9 marca 2017 r. nie wykazało cech niestabilności kręgosłupa szyjnego. Kolejna wizyta neurologiczna wykazała podobne objawy, jak w czasie badania 5 listopada 2015 r. i zalecono dalszą rehabilitację. Powód w wyniku zdarzenia odczuwał dolegliwości bólowe, drętwienia rąk, miał ograniczoną ruchomość, występowały u niego problemy ze snem. Początkowo żona i rodzice powoda pomagali mu w przygotowywaniu posiłków. Powód zażywał środki przeciwbólowe, stosował maści.

dowód: historia choroby leczenia u chirurga - k.11

historia zdrowia i choroby S. C. z 24.06.2015r., 4.08.2015r. - k.12, 15

skierowania za zabiegi fizjoterapeutyczne - k.13

informacja dla lekarza kierującego - k.14

zaświadczenie lekarza neurologa z 5.11.2015 r. - k.16

skierowanie do poradni diagnostycznej RTG - k.17

wynik badania radiologicznego – k.87

informacji dla pacjenta o rehabilitacji - k.18

zeznania świadka M. S. – k.55

zeznania powoda – k.56

Powód po zdarzeniu trzy miesiące przebywał na zwolnieniu lekarskim, większość czasu spędzał w domu, nie brał udziału w imprezach towarzyskich. Przed zdarzeniem uprawiał sport, obecnie odczuwa bóle przy wykonywaniu pewnych ruchów w czasie ćwiczeń.

Dowód: zeznania świadka M. S. – k.55

zeznania powoda – k.56

Powód zgłosił szkodę stronie pozwanej pismem nadanym 5 maja 2015 r. Strona pozwana przyznała powodowi z tytułu zadośćuczynienia 6 500 zł i 135 zł tytułem odszkodowania w związku z wydatkami na zakup kołnierza ortopedycznego i na wizytę 2 listopada 2015 r. Powód nie zgodził się z wysokością przyznanych świadczeń. Strona pozwana zaproponowała zawarcie ugody na kwotę 2 500 zł, z czym nie zgodził się powód.

Dowód: pismo pełnomocnika powoda z 5.05.2015 r. z potwierdzeniem nadania - k.19 i 19 verte

zgłoszenie szkody na osobie - k.20 - 21

pismo pełnomocnika powoda z 25.06.2015 r. i 4.05.2016 r., potwierdzenia nadania pisma pism poleconych do pełnomocnika pozwanego z 5.05.2015r., potwierdzenia odbioru pisma nadanego 4.05.2016r.- k.22, 25 - 26, 27, 28

pismo pozwanego z 14.07.2015 r. i 3.09.2015 r. - k.23, 24

pisma pozwanego z 5.07.2016r. - k.29 - 30

W ramach postępowania likwidacyjnego z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków u powoda stwierdzono 5 % uszczerbku w związku z uszkodzeniem odcinka szyjnego kręgosłupa i 2 % w związku z urazowym zespołem korzeniowym.

Dowód: pisma Towarzystwa (...) SA z 25.01.2016r. i orzeczenia lekarskiego z 22.01.2016 r. - k.31, 32 - 33

W dniu 11 marca 2017 r. powód był u neurologa, który koszt wizyty wyniósł 120 zł.

Dowód: konsultacja neurologiczna z 11.03.2017 r. - k.53

faktura nr (...) - k.54

Powód doznał urazu, który miał charakter bezwładnościowy i najbardziej ucierpiał odcinek szyjny kręgosłupa, który wykonał gwałtowny ruch mechanizm tzw. smągnięcia bicza. Uraz dotyczył aparatu więzadłowo mięśniowego kręgosłupa powoda, gdyż nie stwierdzono w wykonanych badaniach rtg żadnych uszkodzeń kostnych. Postępowanie w takich przypadkach polega na czasowym odciążeniu kręgosłupa szyjnego przez zastosowanie kołnierza ortopedycznego z zaznaczeniem, że winien to być kołnierz sztywny ortopedyczny, a następnie zaleca się zabiegi fizyko - rehabilitacyjne. W przypadku powoda rehabilitację rozpoczęto po 10 miesiącach. W prowadzaniu powoda, jako pacjenta, nie ustrzeżono się jednak pewnych nieprawidłowości. Po każdym urazie, przy dolegliwościach podawanych przez powoda, wskazane było wykonanie (...) kręgosłupa szyjnego, zalecane zdjęcia czynnościowe kręgosłupa wykonano dopiero w marcu 2017 r. Stosowany przez dwa tygodnie jedynie kołnierz ortopedyczny miękki nie spełnił u powoda żadnego zadania podórczego, bezpośrednio po wypadku należało stosować kołnierz ortopedyczny sztywny stale przez 3 tygodnie. Stan powoda po leczeniu poprawił się, nie pozostały żadne ograniczenia w zakresie ruchomości kręgosłupa szyjnego ani lędźwiowego, wypadek nie wpłynął na osłabienie obu kończyn górnych. Rehabilitacja została rozpoczęta bardzo późno od urazu, mimo to doprowadziła do poprawy stanu zdrowia powoda. Szyjny odcinek kręgosłupa cechuje znaczna ruchomość, co grozi powstaniem zaburzeń i niestabilności. Czynny zakres ruchomości w szyjnym odcinku kręgosłupa zmniejsza się wraz z wiekiem, nie stwierdzono u powoda obecności charakterystycznego

dla przebitego urazu bezwładnościowego kręgosłupa szyjnego u powoda testu S. - H. - w pozycji leżącej na plecach biernego przyginania głowy z jednoczesnym uciskiem mostka, ani objawu O. - bolesności w czasie bocznego pochylecia głowy wbrew oporowi oraz bolesności w czasie wykonywania testu dystrykcyjnego - swoistego dla uszkodzenia aparatu więzadłowo torebkowego odcinka szyjnego kręgosłupa. Powód w pierwszym okresie po wypadku, około 3 tygodni, miał z pewnością znacznie ograniczoną sprawność ze względu na silne bóle i konieczność stosowania kołnierza ortopedycznego. Każda czynność związana z samoobsługą sprawiała powodowi trudność. Obecnie funkcjonowanie powoda na co dzień nie jest w żadnym stopniu ograniczone. Obecne dolegliwości bólowe kręgosłupa mają oczywiście pośredni związek z urazem, poza tym kręgosłup nie wykazuje odchyłań od stanu prawidłowego.

Dowód: opinia biegłych sądowych z zakresu ortopedii – traumatologii i neurologii – k.82 - 86

pisemne wyjaśnienie opinii - k.109 - 111

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o zadośćuczynienie podlegało oddaleniu.

Ustalenia stanu faktycznego dokonano w oparciu o przeprowadzone dowody z dokumentów, zeznań świadka M. S., przesłuchania powoda oraz opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii - traumatologii i neurologii. Dowody z dokumentów nie budziły wątpliwości pod względem ich prawdziwości i autentyczności, strony także ich nie kwestionowały. Zdaniem sądu, za wiarygodne i spójne uznać należy też zeznania świadka M. S. oraz powoda. W istocie spór dotyczył wysokości przyznanego zadośćuczynienia w kontekście doznanych przez powoda w wyniku zdarzenia z dnia 30 kwietnia 2015 r. obrażeń.

Powód zakwestionował opinię biegłych sądowych z zakresu ortopedii – traumatologii i neurologii, jednak opinii zasadniczej, jak i pisemnych wyjaśnień do niej nie sposób zakwestionować. Biegli sporządzili opinię po analizie dokumentacji medycznej powoda, zebraniu wywiadu i zbadaniu powoda i wysnuli na ich podstawie określone wnioski szczegółowo je wyjaśniając. Zastrzeżenia do opinii zgłoszone przez powoda dotyczą w istocie kwestii związanych z motoryką ciała w czasie uderzenia w pojazd. Zdaniem sądu, niewątpliwie biegli sądowi z zakresu medycyny mieli te okoliczności na względzie, lecz szczegółowe zagadnienia z tym związane należą do biegłych sądowych z innych dziedzin. Wypowiedzenie się stanowcze co do sposobu przemieszczania się ciała powoda w trakcie zdarzenia uzależnione byłoby od uprzedniego ustalenia wszelkich niezbędnych paramentów m. in. takich jak prędkość obu pojazdów uczestniczących w kolizji, siła i sposób uderzenia, ale leżałoby w gestii biegłych z innych dziedzin, o których opinię powód nie wnioskował. Rozważania powoda zawarte w piśmie z dnia 25 października 2017 r. opierające się analizie naukowej następstw urazów dynamicznych kręgosłupa oraz filmie automobilklubu niemieckiego nie mogą podważyć opinii biegłych sądowych w niniejszej sprawie, bowiem nie sposób odnosić tych analiz do rozpoznawanej sprawy, w której brak jest, jak już wskazano, innych istotnych ustaleń związanych z dynamiką ciała powoda w czasie zdarzenia. Niewątpliwie kolizja drogowa, w której brał udział powód nie należała do poważnych zdarzeń drogowych i nie można w związku z tym mówić o poważnych następstwach, nie negując oczywiście doznanych przez powoda urazów. Słusznie więc biegli w pisemnych wyjaśnieniach opinii wskazali, że dokonali oceny i ustalenia uszczerbku na zdrowiu powoda przede wszystkim na podstawie własnego badania przedmiotowego powoda, w czasie którego poddawali ocenie odchylenia od stanu prawidłowego. Wskazać należy, co podnieśli też biegli, iż nie podali w opinii zasadniczej, że w czasie kolizji ciało powoda nie przemieściło się do tyłu. Ponadto, biegli sporządzili opinię po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną powoda, z której wynikało, że w dniu 24 czerwca 2015 r. w czasie wizyty powoda w poradni ortopedycznej, ortopeda nie stwierdził bolesności uciskowej odcinka szyjnego kręgosłupa, a stwierdził częściowo wzmożone napięcie mięśniowe szyi, palpacyjne bóle okolicy barkowej na przebiegu obojczyka, a w dniu 4 sierpnia 2015 r. zakończono leczenie (vide k. 12 i 15 akt sprawy). Sporządzając opinie biegli, w ocenie sądu, wzięli pod uwagę wszelkie niezbędne okoliczności i wysnuli prawidłowe wnioski uznając, że powód nie doznał uszczerbku na zdrowiu, natomiast biegli wskazali, że powód doznał urazu aparatu więzadłowo mięśniowego kręgosłupa, występowały u niego dolegliwości bólowe, miał około trzech tygodni znacznie ograniczoną sprawność ze względu na silne bóle i konieczność stosowania kołnierza ortopedycznego. W ocenie sądu, opinia jest jasna, spójna i logiczna. Bez wpływu na

kwestię uszczerbku pozostaje pismo T.U. na (...) S.A. i orzeczenie lekarskie z dnia 22 stycznia 2016 r. sporządzone w ramach postępowania likwidacyjnego z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, ponieważ dotyczyło zupełnie innego postępowania i uszczerbek tam ustalony nie jest wiążący w niniejszej sprawie.

Przepis art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. stanowi, że sąd może przyznać poszkodowanemu, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę

W związku z tym dokonana przez sąd ocena dowodów nie pozwala na zasądzenie dalszego zadośćuczynienia na rzecz powoda, ponieważ w wyniku postępowania likwidacyjnego na skutek zgłoszenia szkody powód otrzymał od strony pozwanej zadośćuczynienie w kwocie 6 500 zł. Zdaniem sądu, kwota ta jest adekwatna do doznanego przez powoda krzywdy w wyniku zdarzenia z dnia 30 kwietnia 2015 r. i uwzględnia doznane przez powoda odczuwane bóle, ograniczoną sprawność, w tym zaniechanie wcześniejszych aktywności, przebywanie na zwolnieniu lekarskim, odbyte leczenie i rehabilitację, a także to, że niewątpliwie jeszcze w przyszłości co jakiś czas powód będzie odczuwać dolegliwości związane z doznany urazem kręgosłupa szyjnego. Kwota dotychczas wypłacona przez ubezpieczyciela jest adekwatna i rekompensuje ból i cierpienie powoda. Brak jest jednak podstaw, by uznać, że powodowi należy się dalsze zadośćuczynienie, skoro zebrany materiał dowodowy nie pozwala na taką konkluzję. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanego krzywdy, ale musi być "odpowiednia" w tym znaczeniu, że powinna być - przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego - utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Należy przy tym pamiętać, że na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego - tak fizyczne jak i psychiczne - których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenia, jaka konkretnie kwota jest "odpowiednia" z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne (wyrok SN z dnia 04.02.2008 r. III KK 349/07 LEX nr 395071). Zwrócić należy uwagę, że podobnych sprawach, w których poszkodowanemu doznawali w kolizjach urazów odcinka szyjnego i ustalano u nich 2 - 3 % uszczerbku na zdrowiu sąd najczęściej zasądzał zadośćuczynienie 4 000 - 6 000 zł, przy czym w postępowaniach likwidacyjnych najczęściej nie wypłacano żadnych zadośćuczynień, bądź w znikomej wysokości.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części dotyczącej odszkodowania związanego z kosztami leczenia powoda, a mającego oparcie w przepisie art.444 § 1 k.c. Kwota 120 zł zasądzona przez sąd to koszty w związku z wizytą powoda u lekarza neurologa w dniu 11 marca 2017 r., a wykazane fakturą z dnia 11 marca 2017 r. Niewątpliwie istnieje związek przyczynowy między tymi kosztami a zdarzeniem z dnia 30 kwietnia 2015 r., bowiem powód odczuwał dolegliwości bólowe, a neurolog zalecił dalszą rehabilitację, co wynika też z wniosków opinii biegłych. Skoro żądanie to zostało zgłoszone w piśmie rozszerzającym powództwo, to sąd zasądził kwotę 120 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 kwietnia 2017 r. tj. od upływu 30 dni od daty doręczenia pełnomocnikowi strony pozwanej tego pisma (27 marca 2017 r. k.60 akt sprawy), a więc z uwzględnieniem terminu określonego w przepisie art.14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

Dalej idące powództwo podlegało oddaleniu ze względów wskazanych wyżej.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie 100 zd. 2 .k.p.c. zasądzając je od powoda jako, że strona pozwana nieznacznie ustąpiła żądaniu powoda, a na koszty te składają się koszty zastępstwa procesowego określone zgodnie z § 2 ust.4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Na mocy art.113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd nakazał uiścić powodowi jako przegrywającemu proces brakujące koszty sądowe poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Kłodzku, które to koszty związane są z należnościami biegłych sądowych.